

Hoidke see infoleht alles.

Tiedote tuberkuloosista: viro

Näidake seda infolehte arstile või med. öele.

Infoleht tuberkuloosi ja tuberkuloosikontrolli kohta

Miks Teile see infoleht anti?

Soomes on tuberkuloos haruldane haigus. Tänu tõhusale ravile on see peaaegu kadunud. Teie tulete riigist, kus tuberkuloos on laiemalt levinud. Seega võite kanda ja levitada seda haigust, ise seda teadmata. Teie enda ja lähedaste tervise ning teiste Teid ümbritsevate inimeste huvides on oluline, et võimalik tuberkuloosi haigestumine avastatakse ja haigust ravitakse aegsasti.

Soome soovib hoolt kanda sisserändajate tervise eest. Kuna Te soovite jääda Soome kauemaks kui kolm kuud, on Teil õigus teha tasuta **kopsupilt**. Kopsupildi tegemine on vabatahtlik. Kopsude röntgenülesvõte võimaldab kindlaks teha, kas Teie kopsudes on tuberkuloosile viitavaid muutusi.

Kopsupilt

Kopsutuberkuloos avastatakse enamasti kopsude röntgenuuringul. Kopsupildi tegemine on ohutu. Rasedad peaksid enne pildistamist oma seisundist siiski teada andma. Rasedatel tehakse muude haigustunnuste puudumise korral kopsupilt viimaste raseduskuude jooksul.

Kopsupilt tehakse elukohajärgses tervisekeskuses. Kopsupildi tegemine on Teile tasuta. Kui pildil avastatakse kõrvalekaldeid, võetakse Teiega ühendust ning suunatakse Teid vajalikele lisauuringutele.

Millised on tuberkuloosi haigusnähud?

Kopsutuberkuloosi peamine haigustunnus on pikka aega ehk üle kolme nädala kestev köha, mis võib aja jooksul muutuda limaseks. Köhimisel võib erituda kollakat, pruunikat või verist röga. Haiguse süvenedes võib esineda hingeldamist ja valu rindkeres.

Tuberkuloosiga võib kaasneda ka kerge palavik, kaalukaotus ja tugev öine higistamine. Söögiisu võib langeda ja üldine enesetunne halveneda. Haigusel võib olla ka teisi tunnuseid, sõltuvalt sellest, missugust organismi osa haigus puudutab.

Lastel põhjustab tuberkuloos sageli kasvu ja üldise arengu aeglustumist.

Mida teha, kui Teil on tuberkuloosile viitavaid haigusnähte nüüd või tekivad need hiljem?

Palun võtke kohe ühendust oma elukohajärgse tervisekeskusega, sest arstlikud uuringud on kindlasti vajalikud. Meditsiiniline läbivaatus on Teile tasuta. Andmeid uuringute kohta ei edastata immigratsiooniametile (Maahanmuuttovirasto).

Mis on tuberkuloos?

Tuberkuloosi haigestumine ei ole kellegi süü. Tuberkuloos on nakkushaigus. Haigust põhjustab *Mycobacterium tuberculosis* nimeline bakter. Kõige sagedamini esineb tuberkuloosi kopsudes, kuhu tekivad põletikukolded. Sealt võivad bakterid levida vere või lümfli kaudu keha teistesse osadesse nagu lümfisõlmed, sooled, nahk või kesknärvisüsteem. Tuberkuloos võib esineda samal ajal nii kopsudes kui mujal organismis.

Kuidas tuberkuloos levib?

Tuberkuloos nakkab õhu kaudu inimeselt inimesele. Tuberkuloosibaktereid satub õhku, kui kopsutuberkuloosi põdev inimene räägib, laulab, köhib või aevastab. Samas ruumis viibivad inimesed võivad neid baktereid siis omakorda koos õhuga oma kopsudesse hingata. Suurem tõenäosus nakatuda on inimestel, kes on haigega pikemat aega kokku puutunud. Seega on kõige suuremas ohus koos haigega elavad pereliikmed.

Kes haigestub tuberkuloosi?

Ainult üks kümnest tuberkuloosinakkuse saanud inimestest haigestub tuberkuloosi. Kõige vastuvõtlikumad on haigusele alla 5-aastased lapsed, eakad inimesed ja need, kelle immuunsüsteem on nõrgenenud.

Kui kiiresti tuberkuloosinakkuse saanud inimene haigestub?

Väikesed, alla 5-aastased vaktsineerimata lapsed võivad haigestuda mõni nädal kuni kuu pärast nakatumist ning haigus võib kiiresti edasi areneda. Täiskasvanud terve inimene, kes ei põe muid haigusi, haigestub tavaliselt ühe-kahe aasta jooksul pärast nakkuse saamist. Kuid tuberkuloosi võib haigestuda isegi kümneid aastaid pärast nakatumist. Seega tuleks meeles pidada tuberkuloosi haigusnähtu.

Kus ja kuidas tuberkuloosi diagnoositakse?

Esmased uuringud tehakse tervisekeskuses, õppeasutuse tervisepunktis või töötervishoiuarsti juures. Edasised uuringud toimuvad haiglas. Lapsi uuritakse lastehaiglas või -polikliinikus. Täiskasvanute kopsutuberkuloosi uuringute ja raviga tegeldakse haigla kopsuhaiguste osakonnas või polikliinikus.

Kopsutuberkuloosi kahtluse korral tehakse röntgenipilt ja võetakse rögaproov. Rögaproovi uuritakse preparaadi värvimise ja bakterikülvi abil. Rögast võib vajaduse korral teha kiiresti tuberkuloosi biomarkerite avastamiseks.

Vahel on vaja uurida lähemalt bronhe või teha kopsutomograafia. Tuberkuloosi uurimiseks mujal kui kopsus kasutatakse erinevaid uurimismeetodeid. Lisaks püütakse haigestunud elundist võtta koe- või vedelikuproov.

Kuidas tuberkuloosi ravitakse?

Tuberkuloosi ravitakse ravimitega. Ravimeid on alguses vähemalt neli. Tuberkuloosiravi kestab tavaliselt vähemalt pool aastat. Tuberkuloos allub hästi ravile, kui haigus on avastatud varakult ja ravi on saadud vajaliku aja jooksul. Tuberkuloosiravi on Soomes kvaliteetne ning patsiendile tasuta.

Rohkem teavet tuberkuloosi kohta: www.tuberkuloosi.fi